אבל עוקרין עמו כדי למעומי את התיפלה

סברוה הא מני ר' עקיבא היא דאמר המקיים

בכלאים לוקה דתניא שיהמנכש והמחפה

בכלאים לוקה ר"ע אומר אף המקיים מ"מ

דר"ע אמר קרא ישדך לא תורע כלאים אין

לי אלא זורע מקיים מנין ת"ל סלא כלאים

ואילו למעוםי תיפלה שרי לא הא מני רבנן

היא אי רבגן מאי איריא עוקרין אפי' קיומי

נמי שפיר דמי הכא במאי עסקינן כגון דקא

עביד בחנם ור' יהודה היא דאמר ליתן

להם מתנת חנם אסור מדרבי יהודה

םד.

בו א מייי פ״ה מהלי כלאים הלכה ה טוש"ע י"ד סי' רצו סעיף א:

יו. בז ב מייי שם פ״א הלי ב ופ״ה הלי ב טוש״ע : 55

בן [מיי' פ"י מהל' עכו"ם הל' ד ופ"ג מהל' זכיה ומתנה הל' יא טוש"ע י"ד

עבודת כוכבים הלכ׳ יח טוש"ע י"ד סי" קמט סעיף ה בהג"ה וסי" קמח סעיף יא [וסי קמד סעיף א] [וברב אלפס עוד במכילמין פרק ב דף

שמא:]: במ ה ו מיי פייג מהלי מאכלות אסורות הלי כא סמג לאוין קמח טוש"ע י"ד סיי קלב סעיף ז: ל ז מיי שם הלכה כב ופ"ז מהל" טבודה טוש"ע י"ד סי׳ קמו סעיף ד [וטור ח"מ סי' רפג]: לא ח מיי פי"ג מהלי מ"א הלכה כב סמג : 55

מוסף רש"י

המנכש. תולש עשנים רעים מתוך הטובים וכי עקרי להו למחי הני טפי . (מו"ק ב:)**. והמחפה.** שמכסה את הזרעים בעפר (שם). לוקה. משום לא תורע כלאים (שם). ר' עקיבא אומר קאמר לה המנכש והמחפה בכלאים לוקה דמקיים הוא שר"ע כו', והכי משני ליה במו"ק, ורבנן דפליגי עליה דר"ע סבירא להו מחפה במקיים פטר והמנכש עוקר עשבים רעים כדי שיגדלו האחרים יותר לוקה, דחשיב כזורע כלאים (חרוח רא:). ת"ל לא כלאים. נהמתך לח תרביע כלאים שדך תוצע כלמים שון למ תזרע כלמים, ושמעינן ליה הכי כלמים שדך לא, דעקרינן ליה מפשטיה לדרשת, דהוי מלי למיכתב בהמתך כלאים לא תרביע, ומדסמך כלאים לשדה ש"מ להכי הוא דאתא (שם). ואע"ג דכתיב לא תזרע כלאים, גורעין ודורשין לא כלאים, לא יהא כלאים מכל (מו"ק ב:). ותו לא מידי. תו ליכא לאהשויי מידי ערובין קג:) לין לדון לחר לכל זה (טובה לו:) לין להשיב על כך (יבמות לט. וקדושין כא:) ליכא לשנויי מידי (סנהדרין סב.) אין להתנינו בדבר זה נוווח חוי אין להקשות על דבר זה (לעיל בג.). משבאו לרשות גר אסור. להסליפס, דקמתהני מחיקוני הנחה (קדושין שמא לקלקולו. משום ממונו

·(DO)

נסך אלא ודאי בכלאי זרעים מיירי וכן משמע מדמייתי עלה קרא לר' עקיבא דאמר המקיים בכלאים לוקה. דאם זרען אחר ובא דשדך לא תזרע כלאים והלכך אין להביא ראיה מכאן דכלאים זה ועשה להן סייג וגדר כדי לקיימן לוקה אלמא אסור להיות רולה נוהגין בשל עובדי כוכבים דע"כ בארץ מיירי דאי בחולה לארץ כלאי זרעים שרו אף לישראל ואם כן נוכל

לדחות דאתיא כמאן דאמר אין קנין לעובד כוכבים בא"י: מברוה הא מני ר"ע היא. פירוש אפי׳ לר"ע דאי לרבנן לחודייהו מאי איריא עוקרין אפילו מקיימין נמי שרי אלא תנא עוקרין לד"ה ואפילו לר"ע וכן רישא דתניא אין עודרין לד״ה ואף לרבנן דאי לר"ע ליתני אין מקיימין וכ"ש אין עודרין: רבי עקיבא אומר אף המקיים. פירש בקונט׳ שעשה להם סייג וגדר בקולים כדי לקיימן ויפה כוון 6 דהא פ"ב דמכות (דף כא:) מוכיח דר"ע אית ליה לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו ודלא כפירוש הערוך ש שפירש מקיים (ו) בהנחה דכלאים ליגדל בתוך שדהו לוקה ואית ליה לאו שאין בו מעשה לוקין עליו ° י וא״ת היאך ס"ד להוכיח בלעקור היה אסור אי לאו למעוטי מיפלה לפי שרולה בקיומן כדי להשתכר מדאסר לקיים התם הוא עושה מעשה באיסור שעושה הגדר אבל הכא אין כאן מעשה כלל באיסור וי"ל דמ"מ מחשבתו משויא ליה מעשה כיון שהוא עושה מעשה לבסוף כשהוא עוקרה דודאי אם אינו עוקר אינו עובר כיון שאין עושה שום מעשה שיהא ניכר בו (ז) אבל עוקר מראה שרוצה במה שהוא ולכך היה אסור דדמי למקיים אי לאו טעמא דמעוטי מיפלה: מדרבי יהודה נשמע לר"ע. ה"ה דמרבי יהודה היה יכול להוכיח אלא בעי לאסוקי מילתיה על ר"ע דאיירי ביה: מֹםתברא דמי עבודת כוכבים ביד עוכד כוכבים מותרין. ונראה הטעם כי מה שעצודת כוכבים תופסת דמיה משום דכתיב והיית חרם כמוהו כל שאתה מהיה ממנו כמוהו ובישראל דוהא נאמר ולא לבני נח והא דאסרינן לעיל בפ"ק (דף יב. ושם ד"ה דכוותה) דמי עבודת כוכבים היינו כשדעתו לקנות מן הדמים עבודת כוכבים אבל כשבא להתגייר או לפרוע חובו מותר: זבינו בד מאי דאית לכו ותו וכו'. ומה שלא היה אומר להם לבטלה בשבירה ויוכלו למוכרה בגרות לפי שהיה דעתם למוכרה שלימה ביוקר לעובדיה והא דאמרינן לעיל פרק ר' ישמעאל

בקיומה שלא תשתבר עד שיטול מידו כנגדה (a) מותר: המסחלקס (דף נג.) מכרה לעובדיה לא בטלה שאני הכא כיון דדעתייהו לאיגיורי אינם חוששין בה ובטלה ולא הוו דמי עבודת כוכבים:

ודלמא שאני התם כיון דדעתייהו לאיגיורי ודאי מכטל להו. הקשה הרב רבי אלחנן תינח עבודת כוכבים דשייך בה ביטול היו יכולין למכור והיו הדמים מותרין אלא מיין נסך דלא שייך בה ביטול ואפילו הכי קאמר להו זבינו כל מה דאית לכו ואם

יין נסך מאי איכא למימר בחרם הדרייני והלא רוצה בקיומו שלא יגנובו ושלא יאבדו אלא א"ר פפא ירושת הגר קאמרת שאני ירושת הגר "דאקילו בה רבנן "גזירה שמא יחזור לקלקולו

תניא

נשמע לר"ע לאו אמר ר' יהודה אסור ליתן להם מתנת יחנם אבל למעומי תיפלה שפיר דמי לר"ע נמי אע"ג דא"ר עקיבא המקיים בכלאים לוקה למעומי תיפלה שפיר דמי יותו לא מידי הדור יתבי וקמבעיא להו דמי עבודת כוכבים ביד עובד כוכבים מהו מי תופסת דמיה ביד עובד כוכבים או לא אמר להו רב נחמן ימסתברא דמי עבודת כוכבים ביד עובד כוכבים מותרין מדהנהו דאתו לקמיה דרבה בר אבוה אמר להו זילו זבינו כל מה דאית לכו ותו איתגיירו מ"מ 🕫 משום דקסבר דמי עבודת כוכבים ביד עובד כוכבים מותרין ודלמא שאני התם דכיון דדעתיה לאיגיורי ודאי במלה אלא מהכא הישראל שהיה נושה בעובד כוכבים מנה ומכר עבודת כוכבים והביא לו יין נסך והביא לו מותר אבל אם אמר לו המתן לי עד שאמכור עבודת כוכבים ואביא לך יין נסך ואביא לך אסור מאי שנא רישא ומאי שנא סיפא אמר רב ששת סיפא משום ידהוה ליה כי רוצה בקיומו וכי רוצה בקיומו כה"ג מי אביהן שירשו אביהן סיגר ועובד כוכבים שירשו אביהן עובד כוכבים גר יכול לומר לו מול אתה עבודת כוכבים ואני מעות מול אתה יין נסך

ואני פירות אם משבאו לרשות הגר אסור

אמר רבא בר עולא מתני' בעבודת כוכבים

המתחלקת לפי שבריה תינח עבודת כוכבים

אבל עוקרין. להשליכן לאיבוד ואט"ג דרולה בקיומן שלא יעקרו שאין חופסין דמיהן דא"כ היכי מייחי ראיה מתחילה מכלאים ליין מאליהן עד שיעקרם הוא: סברוה האי. דקתני עוקרין: אפילו

> בקיומן: המנכש והמחפה. לחחר זריעתן חופה עפר עליהן כדרך כל הזורעים: לוקה. דהיינו נמי זורע דמה דרכו של זורע ללמוחי פירי מכוין הא נמי ללמוחי פירי מכוין: ת"ל לא כלאים. כלאים דהרבעה קא דריש מדסמך כלאים דלא תרביע גבי שדה דרשינן (מו"ק דף ב:) כלאים שדך לא מדלא כתיב בהמתך לא תרביע כלאים (כ) ולא תזרע שדך כלאים ש"מ שדך אכלאים דלעיל נמי דרשינן ומשמע דמזהיר הכתוב שלא יהו כלאים בשדה ואילו עוקרין שרי למעוטי תיפלה אע"ג דרולה בקיומן עד שיעקרם הוא ויטול שכרו: רבנן הוא. דלא איכפת להו אי רוצה בקיומן אבל יין נסך דאסור להיות רוצה בקיומן דישראל מצוה לבטל עבודת כוכבים ותשמישיה אימר לך דאסור: ומאי איריא עוקרין. מדאלטריך למישרי עוקרין משמע (ג) דהא רוצה בקיומן דמיעוט תיפלה הוא שרי אבל קיום גמור אסור ואי רבנן אפי׳ קיום נמי שרי: לעולם רבנן היא. והאי דאינטריך למישרי עוקרין לאו משום איסור רוצה בהיומו אלא משום איסור מתנת חנם ור' יהודה היא דאמר בפ"ק (לעיל כ.) אסור ליתן להם מתנת חנם ואשמעינן דלמעוטי תיפלה שפיר דמי: ומקשינן ונהי נמי דרבי יהודה היא מדרבי יהודה דשרי איסור דידיה גבי מיעוט תיפלה נשמע לר"ע דשרי נמי איסור היום משום מיעוט תיפלה וגבי יין נסך נמי משום מיעוט תיפלה שרי: ותו. ליכא לאקשויי (ד) מיניה: דמי עבודת כוכבים. עובד כוכבים שמוכר עבודת כוכבים דמיהן מה הן בהנאה: ותו איסגיירו. בואו והתגיירו דלאחר שתתגיירו אסור למכור לכסף עבודת כוכבים שבידכם. אלמא כי מזבין ליה בהיותו עובד כוכבים שרי לאתהנויי בה כשהוא גר: בטלו להו מהודם. ועובד כוכבים מבטל עבודת כוכבים הלכך דמיה מותרין דהא בטלו: מותר. אלמא דמי עבודת כוכבים ביד עובד כוכבים מותר: מאי שנא רישא כו'. בעיין איפשוט מיהו מתני' היכי מיתרלא: מפני שרולה בקיומה. עד שימכרנה העובד כוכבים: טול אתה עבודת כוכבים. אלמא דגר רונה

ל) מכות כא: מ"ק ב: [תוספתא כלאים פ"א ה"י], ב) ובמ"ק ובמכות ע"פ גרסת מהרש"א איתא כלאים במ"ק ופרש"י במכות והוא בנו ק ופוש י בנוטונו וטוט שונים מב' פנים ול"ע], ג) [לעיל כ.], ד) [סוכה לו: וש"כ], ה) [מוספ׳ פ״ח ה"ו], ו) קידושין יו: דממי פ"ו מ"י ותוספ׳ דדמאי פ"ו הי"ב], ז) [קידושין יו:], מ) [נדל"ל אסור לכם למכור], ט) [ערך קס ב'], י) [עי תוס' מכות ד: ד"ה

תורה אור השלם אָת חֻקֹתֵי תִּשְׁמֹרוּ בַּהֶמְתַּךְ לֹא תַרְבִּיעַ בּלְאַיִם שְּׂדְךּ לֹא תִרְבִּיע בָּלְאַיִם שְּׁדְךּ לֹא תִרְבִּיע בִּלְאַיִם שְּׁדְךּ לֹא תְוַרַע בּיְלְאָיִם וּבֶגֶּד כִּלְאַיִם בִּלְאָיִם וּבֶגֶד כִּלְאַיִם שַׁעַטְנֵז לֹא יַעֲלֶה עָלֶירְ: ויקרא יט יט

גליון הש"ם תום' ד"ה ר"ע וכו' דהא פ"ב דמכות דף כא. 5"ל פ"ל דמכות דף ד' ע"ב וע"ש בתוס' ד"ה הל: בא"ד וא"ת היאך ם"ר. קשה לי הא מ"מ איסורא דאורייתא בלא מעשה אלא דאין לוקין וא"כ מדמותר יר מוכח דלמעט מיפלה שרי ול"ע:

הגהות הב״ח

(A) גמ' מ"ט לאו משום דקסבר: (ב) רש"י ד"ה תלמוד לומר וכו' ולה תזרע שדך. נ"ב עיין במכות דף כא ע"ב: (ג) ד"ה ומאי איריא וכו' דהאי רולה וכו׳ הוא דשרי וכו׳ קיום גמור נמי שרי: (ד) ד"ה ותו ליכא לאקשויי מידי הס"ד נ"ב כלשון זה הוא בהוריות דף ט ע"ב ולעיל דף כג: (ה) ד"ה טול וכו" ומותר: (ו) תום' ד"ה לכלאים וכו' להוכיח דבלעקור: (1) בא"ד שיהא ניכר בו שרוצה בקיומו אבל עוקר וכו'

ישתבר יאבד וקתני טול אתה יין ואני פירות: בחרם הדרייני. דלא איכפת לן דהיין בלוע בתוכו ופולטו כששורהו במים: גר כן תפשוט בעיין דהא משמע מתוך הברייתא דישראל שנושה בעובד כוכבים שמזכיר עבודת כוכבים ואביא לך יין נסך ואביא לך אלמא דין אחד לשניהם והשתא ליכא למתלי טעם ההיתר משום ביטול דהא ביין נסך לא שייך ביטול י"ל דלעולם היה פשוט להן היתר יין נסך יותר מדמי עבודת כוכבים דחמירא איסורא: אבל אם אמר דו המתן ואביא דך אחור. רבינו יצחק היה מדקדק מזה הלשון המתן לי כלומר אינך יכול ליפרע ממקום אחר ולריך אתה להמתין עד שאמכור אז הוא ודאי אסור דרוצה הוא
בקיומו כגון שאין לו ערב ממנו ואף אין לו נכסים אחרים שיכול ליקח חובו מיד עליהם אבל אם יש לו ערב או שיכול ליפרע

לפי שבריה. של זהב או של כסף שאם תשבר יחלקוה לשברים דלא

איכפת לגר בשבירתה: יין נסך מאי איכא למימר. הא ודאי אם

ממקום אחר אין אמירתו של עובד כוכבים מועלת כלום דאם לא כן כל עובד כוכבים יוכל להפקיע חובו מיד ישראל: